

Noteringar från möte Vision Häst Värmdö **onsdagen den 16 september 2009 på Värmdö Bygdegård, Hemmesta**

Deltagare: Viveka Birgersdotter, Totta Ogander, Fredrik Ståhlberg, Karin Szabo, Lennart Karlsson, Julie Hansen, Karin Mårdsjö, Margareta Westerberg, Lars Berlin, Magdalena von Rosen, Pia Tillberg och Eva Bergström.

<p>Temat för kvällen: Hästnäringens utvecklingsmöjligheter i Värmdö</p>

Eva Bergström hälsade alla välkomna och berättade att intresset för hästar och hästverksamheter fortsätter att öka i Värmdö, nya etableringar är på gång och att nya yrken inom hästnäringen kommer. De två stora områden som har stora utvecklingsmöjligheter inte minst i Värmdö är turism och hästunderstödd terapi. De finansierade projekt som är på gång för tillfället är Stallkraft, Filippa Park, Storstadsnära hästturism och Rida säkert i Värmdö. Mer om projekten finns att läsa på www.visionhastvarmdo.se.

Lars Berlin, kommunens nya näringslivschef presenterade sig och sina tankar om utvecklingen i Värmdö. Han konstaterade att intressegemenskap, vilja, att kraftsamla är viktig grund och konstaterade att vi har kommit ganska långt där. Att vi i Vision Häst Värmdö har en tydlig vision och mål; *"våra mål är att få omvärlden (kommunen, markägare, exploatörer) att ta hänsyn till hästarnas behov redan i planeringsarbetet, vi vill också tydliggöra vad hästarna kan erbjuda samhället och samtidigt öka vår kunskap och erfarenheter sinsemellan."*

Vidare betonade han att det är viktigt med en bas/plattform, en eldsjäl (motor), att bygga goda relationer och ha långsiktighet.

Han konstaterade också att vi kommit långt i översiktsplanarbetet då vi medverkat till en hel bilaga som handlar om hästar och ridning i Värmdö. Översiktsplanen är försenad och kommer ut på samråd först våren 2010.

Om sig själv berättade att han senast bott i Gislaved där han var utvecklingschef på kommunen där, att han tidigare ägt travhästar – en framgångsrik och en som det inte blev något med.

Hästturism

Magdalena von Rosen från Visit Värmdö Ideell Förening och Stockholms Skärgårdsstugor berättade om hur hon för sin stugförmedling försökt inventera aktiviteter i Värmdö för gästerna och då inte mins ridning. Men vad gäller ridning har hon inte hittat så mycket utan menar på att det finns stort utrymme för mycket fler aktiviteter för tillfälliga besökare. Turridding, ridlektioner, barnridning, ridläger, ridled är sådant som efterfrågas. Även kontakt med djur av allehanda slag efterfrågas.

Magdalena betonade att paketering är viktigt och att det finns med i olika utbud. Det måste vara lätt att förstå vad som erbjuds och hur man köper/beställer. Hon förklarade att Visit Värmdö är det lokala samarbetet med kommunen som kommer att arbeta/underlätta för aktörer (främst sina medlemmar) med bl.a. paketering och marknadsföring om vi får projektbidrag från Länsstyrelsen (beslut väntas hösten -09).

Visit Skärgården arbetar med hela skärgården från Arholma till Landsort och har ”resebyråverksamhet” med ett bokningssystem på nätet varigenom de lokala arrangemangen från Visit Värmdö kan erbjudas. Scandinavian Islands är ett samarbetsprojekt med Finland och har bl a England, Holland, Tyskland, Frankrike som målgrupp.

De utländska turisterna är väldigt intressanta och är en stor andel av dem som hyr stuga på Värmdö och för dem är det otroligt exotiskt att få rida i Stockholms skärgård avslutade Magdalena. Information på engelska o gärna fler språk behövs.

Hästunderstödd terapi – folkhälsa och rehabilitering

Pia Tillberg, sjukgymnast inom neurologi, med specialinriktning ridterapi, samt forskare inom området, var näst på tur. I 20 år har hon arbetat med detta. Hon berättade om stiftelsen Hippocampus som hon arbetar genom (istället för att starta ett företag). Genom stiftelsen har hon sökt pengar för olika projekt inom området ”arbete med människa på häst” och har också blivit beviljad flera projekt.

Hon förklarade att ridterapi syftar till rehabilitering eller habilitering (= att optimera sin situation), men betonar att all ridning och umgänge med hästen har friskvårdande effekt och är av stor vikt för folkhälsan. Därför vill hon egentligen inte skilja på folkhälsoarbete och terapeutiskt arbete med hästen utan hoppas att stora arbetsgivare och offentliga instanser vill se det folkhälsoarbete som hästen utträttar och värdera det korrekt.

Pia hyr in sig på ridskolor där hon har möjlighet att få välja de mest lämpliga hästarna och tar dit sina kunder. Men när de är färdiga hos henne är det svårt att lotsa dem vidare till fritidsridning, troligen mest beroende på okunskap och lite

rädsla från stallens sida hur man ska bemöta de här personerna. På frågan varför man inte anlägger ridcenter enbart för funktionshindrade svarade Pia att hon inte tycker det är bra, då man får exkludering istället för integrering. Även för hästarna är det betydligt bättre med blandad verksamhet.

Definitioner

Ridterapi: rida eller umgås med häst ur ett terapeutiskt perspektiv, en terapeut har satt upp mål där man ska kunna mäta en terapeutisk effekt.

Handikapp(=fritids)ridning: när inget terapeutiskt mål finns.

Pia berättade vidare att hon nu håller på med en studie om kostnaderna kring ridterapi. Många beställare tror att det är väldigt dyrt, men idag är kostnaden för en sjukgymnast på en privat praktik och en sjukgymnast inkl. häst ungefär densamma. Dessutom bör man se till uppnådd effekt per krona och då ligger ridterapin bra till. Bl a av den enkla anledningen att patienterna mycket sällan uteblir från sin ridning, medan det däremot ofta förekommer avbokningar vid vanlig sjukgymnastik. Pia anser att det finns stora samhällsekonomiska vinster att göra, men det måste som alltid bevisas. Det finns några små studier gjorda på barn med Cp-skador, där man tittar på ridningens positiva effekter på lång sikt.

Pia är övertygad om att hästunderstödd terapi kommer att bli jättestort särskilt när det knyts ihop med andra verksamheter inom vården, t ex grön rehab. Användningsområdet är väldigt brett, själv har hon mest patienter med neurologiska skador. För barn med utvecklingsstörning, adhd, damp mm samt med olika muskelsjukdomar är det ganska vanligt med ridterapi, men det som kommer stort nu är inom psykiatrin.

Det Pia önskar sig är att det finns en stadigvarande verksamhet på en anläggning med anpassade hästar. På frågan hur ofta/många gånger de får ridterapi och vem som betalar sa Pia att det varierar stort. En patient har ridit 25 gånger och nu fått 20 ggr till beviljade, andra får bara några gånger. En del betalar privat, en del får från Försäkringskassan aktivitetsstöd, en del från arbetsgivaren.

Som hästföretagare är det viktigt att försöka hitta den lättaste vägen, det är mycket jobb i alla fall. Vi måste hjälpas åt att hitta vägarna för att lobba i rätt hörn ... Pia pekade på skolorna som en kommande kundgrupp – att erbjuda undervisning i annan miljö kan vara en viktig motiverande faktor. Hon jämför med Naturskyddsföreningen som bjuder in lärare att hålla lektioner i en skogsbacke. Pia nämnde också att Länsförsäkringar bekostat en studie som sammanställt alla forskning om djur i vården.

Slutligen uppmanade Pia oss och alla andra att normalisera attityden och tänket – mer allmänt folkhälsotänk – vissa är skörare och behöver mer folkhälsa.

Idéer som kom upp

Ridweekendspaket (ridning (lektioner, turridning, horsemanship, tömkörning mm), bra boende, god mat, kultur och/eller spabehandlingar)
Körning med häst o vagn o picknickkorg
Ridterapiteam som åker runt

Vid tangenterna
Eva Bergström

För dig som vill läsa mer om de olika turistsamarbetena

Visit Värmdö, www.varmdo.se direktlänk
<https://www2.varmdo.se/Resource.phx/plaza/publica/turist/visitvarmdo.htx> (ny hemsida kommer)
Visit Skärgården, www.visitskargarden.se/
Scandinavian Islands www.scandinavianislands.com

Aktuella möten/konferenser där du kan delta

Företagarträff, 10 nov, Lillsveds folkhögskola,
<https://www2.varmdo.se/Resource.phx/plaza/publica/foretag/index.htx?aps=foretag>
Exportseminarium 18 november, Teaterskeppet Stockholm, Scandinavian Islands, se www.scandinavianislands.com
Nätverksträff Visit Värmdö, 19 nov kl. 18.30 på Sjöleden, mer info från Magdalena von Rosen, magdalena@skargardsstugor.se, 08-570 231 31
Destinationsutveckling, Visit Värmdö, 21 jan 2010, mer info från Magdalena von Rosen, magdalena@skargardsstugor.se, 08-570 231 31

För dig som vill läsa mer om hästunderstödd terapi

Stiftelsen Hippocampus <http://stiftelsenhippocampus.se>
Intresseföreningen för Ridterapi, IRT, www.irt.nu
Föreningen Manimalis, www.manimalis.se

Kommande konferenser där du kan delta

People & Animals: For Life, IAHAIO, internationell konferens om djur i vården, 1-4 juli 2010 i Stockholm, se www.iahaio2010.com.
Samspel häst-människa, Ultuna, ISES Sweden 2010, en internationell hästforskningskonferens 31/7-2/8 2010, se www.equitationscience.com.